

Selvevaluering skoleåret 2013-2014

Evalueringen på anden vis har til formål at undersøge om en mindre gruppe ordblinde elevers træning med arbejdshukommelsestræningsprogrammet *Flex* kan give en mærkbare ændringer i deres faglige arbejdsindsats på skolen.

Baggrund:

Et par af skolens ansatte blev i foråret 2013 dels på en konference og dels på et kursus opmærksom på det svenskudviklede hukommelsestræningsprogram *Flex*, som har vist sig i nogle tilfælde at kunne give en forbedring i arbejdshukommelse. Arbejdshukommelse er en grundlæggende kognitiv funktion, der er nødvendig for at kunne gennemføre en række mentale aktiviteter så som at læse, at regne og at løse problemer. Med en god arbejdshukommelse kan man lettere koncentrere sig og håndtere distraktioner.

På Rågelund Efterskole blev det i slutningen af skoleåret 2013 bestemt i skoleåret 2013-2014 at gennemføre et pilotprojekt for at afprøve effekten af *Flex* på en gruppe af skolens elever. I forkant af træningen af en gruppe udvalgte elever, fik lærerkollegiet, guidet af en medarbejder fra Mikroværkstedet, mulighed for at blive bekendt med hukommelsestræningsprogrammet.

Det blev bestemt at afprøve programmet med fem af skolens elever. Disse blev udvalgt ud fra lærerkollegiets umiddelbare fornemmelse af deres "glemsomhed" i hverdage. Fem elever, alle drenge, blev udpeget og disse elever såvel som deres forældre blev i forbindelse med en forældredag på skolen, informeret om træningsprogrammet. De implicerede forældre fik her også mulighed for at sige, hvis de ikke ønskede at deres barn skulle deltage i pilotprojektet.

Før træningen af de fem elever blev påbegyndt, blev de interviewet af deres respektive kontaktlærere. Som interviewguide anvendtes det skema, som Mikroværkstedet har udarbejdet til formålet.

De udvalgte elever blev således interviewet af forskellige lærer og dette gør, at der kan sættes spørgsmålstegn ved reliabiliteten af disse interviews.

Forløbet af træningen:

Hukommelsestræningen gik i gang den 21.oktober. Træning lå to dage om ugen fra kl. 8.45 til 9.25 og tre dage om ugen fra kl 8.05 til 8.45. Programmet er bygget om med 25 træningssessioner fordelt på 25 dage. To elever havde intet fravær undervejs og havde således gennemført programmet den 22.november.

Opfølgning af træningen:

Efter trænings 25 sessioner er gennemført af alle 5 deltagende elever, foretages et nyt interview ud fra Mikroværkstedets evalueringsskema. Af hensyn til reliabiliteten af interviewene dog denne gang af en og samme lærer. Endvidere vil de deltagende elevers forældre blive kontaktet for at høre om de har bemærket ændringer - og i bekræftende tilfælde, hvilke – i elevens evne til at huske og løse opgaver. Disse interviews forventes afholdt i løbet af december 2013.

Evaluering af projektet

Interview med forældre hvis børn deltog i hukommelsesprojektet.

Interviewene fandt sted fra den 13. til den 17. januar og blev afholdt som telefoninterviews. Interviewene blev afholdt ud fra en interviewguide, der bestod af følgende spørgsmål:

- Oplever du at dit barn har lettere ved at koncentrere sig?
- Er barnet blevet bedre til at huske generelt?
- Er det dit indtryk at barnet nu har større glæde ved at gå til undervisning?
- Oplever du at dit barn har mærket effekt af hukommelsestræningen?
- Oplever du effekt af hukommelsestræningen?

Til det første spørgsmål svarede en forældre *"Helt sikkert. Når vi sidder og snakker, er han blevet mere interesseret og vil gerne gå i dialog"*. En anden forældre svarede til dette spørgsmål: *" Ja, hans koncentrations tid er blevet længere, han kan sidde længere med noget"*. En tredje forældre svarede *"nej"* på dette spørgsmål og den fjerde svarede, at det havde hun svært ved at vurdere, men hun synes at hendes barn efter deltagelse i Flex var blevet mere roligt. På spørgsmålet om barnet havde fået større glæde ved at gå til undervisning tegner sig nogenlunde det samme mønster: De samme to forældre, som oplevede at barnet nu har lettere ved at koncentrere sig, oplevede at barnet havde større glæde ved at gå til undervisning, men en tredje forældre oplevede at hendes barn generelt var blevet gladere. Den fjerde forælder oplevede ikke at barnet var blevet bedre til at koncentrere sig.

Sammenfattende kan det konstateres, at for to af elevers vedkommende mærkede forældrene henholdsvis ingen effekt og en meget ringe effekt, men forældrene til de to andre elever

bemærkede henholdsvis en meget stor forandring og en vis forandring hos eleven i forbindelse med projektet.

Ud fra så få interviews er det ikke muligt at konkludere noget af effekten af hukommelsestræningen. Desuden er det ikke muligt at vurdere hvilke sider af udviklingen hos de deltagende elever, der kan tilskrives Flex og hvilke, der er en del af elevernes generelle udviklings- og modningsproces.

Spørgeskemaer til de involverede elevers dansk og matematiklærere

Lærerne blev spurgt om følgende

- Er eleven blevet bedre til at huske at medbringe sine redskaber / hjælpemidler?
- Er eleven blevet mere opmærksom?
- Er eleven blevet bedre at strukturere sit arbejde?
- Er eleven blevet bedre til ikke at lade sig distrahere ?
- Er blevet bedre til at koncentrere sig ?

Generelt kan lærerne ikke mærke markante ændringer, hverken positive eller negative, forklaringen ligger blandt andet i eksempelvis læreren ikke har oplevet opmærksomhed som et problem, eller at evnen til at koncentrere sig ikke er ændret. Der er ikke markante ændringer set fra lærernes side, men dog små forbedringer. Ved en elev siger dansklæreren at hun kan mærke forbedring i forbindelse med evnen til at huske hjælpemidler og redskaber. Distraktionen er det samme som før, men der er en bedre evne til at vende tilbage til arbejdet, end før. Ved en anden elev oplever læreren at eleven kan koncentrere sig i længere tid end før hukommelsestræning. Ved en tredje elev opleves en forbedring i evnen til at kunne koncentrere sig når der arbejdes med papiropgaver, men at computeren er stadig fyldt med fristende overspringshandlinger.

Interview med eleverne

Eleverne blev interviewet med samme spørgeskema som før træningen blev påbegyndt. Som interviewguide anvendtes det skema, som Mikroværkstedet har udarbejdet til formålet.

Eleverne havde naturligvis deres egen opfattelse af forløbet og udbyttet. De var meget seriøse og ærlige omkring deres svar på evalueringen. Nedenstående er en evaluering af elevens svar på de tre hovedområder ,arbejdshukommelse, uopmærksomhed og impulsivitet.

Når vi evaluere på de 24 spørgsmål, kan vi se følgende for de fire elever:

Elev nummer 1.

Eleven egen opfattelse af hukommelsen:

Arbejdshukommelse: svag forbedring,

Uopmærksomhed: markant forbedring

Impulsivitet: markant forbedring

Elev nr. 2:

Eleven egen opfattelse af hukommelsen:

Arbejdshukommelse, svag forværring

Uopmærksomhed markant forbedring

Impulsivitet: svag forbedring

Elev nr 3

Eleven egen opfattelse af hukommelsen :

Arbejdshukommelse, svag forbedring,

Uopmærksomhed markant forbedring

Impulsivitet : markant forbedring

Elev nr 4

Eleven egen opfattelse af hukommelsen:

Arbejdshukommelse, stærk forbedring,

Uopmærksomhed svag forbedring

Impulsivitet: markant forbedring

Evaluering er også sammenfattet ud fra de point som svararkene giver, jo højere point jo større problemer oplever den enkelte elev med de tre hovedområder.

Når vi tæller pointen sammen før og efter kan vi se at de fire elever kan mærke en forbedring set over alle fire hovedområder på 15 %.

Konklusion

Vi kan konkludere at lærerne ikke kunne registrere signifikant forbedring på elevernes engagement i undervisningen. Halvdelen af de involverede elever konstaterede en hvis forbedring og udvikling i deres præstationer. Blandt forældrene var der ligeledes en registrering af forbedringer ved halvdelen. Ud fra evaluering kan vi dog ikke konkludere om dette kan tilskrives hukommelsestræningen eller elevernes almindelige modningsproces.

Undersøgelsen antyder således, at hukommelsestræning kan have en hvis effekt på nogle deltagere. Rehabiliteringen af træningen ville kunne forhøjes hvis antallet af deltager i træningen havde været større og det ville have kunne give en højere statistisk signifikans.

På baggrund af dette års træning anbefaler vi derfor, at der i kommende skoleår også afsættes ressourcer til at videreføre træningen med en større gruppe elever.

Set i lyset af skolens værdigrundlag, der understreger vigtigheden af, at den enkelte elev gennem positive oplevelser og succeser får øget sin tro på egne evner og muligheder, ser vi hukommelsestræning med Flex som et værktøj, der kan være med til at hjælpe eleven til at udvikle sig både fagligt og menneskeligt.

Selvevalueringsudvalget 2013-14

Anne Marie Nielsen og Søren Birkmose